

Parlamentul României Senat

**Comisia juridică, de numiri,
disciplină, imunități și validări**

Nr.XIX/61/21.02.2019

Comisia pentru constituționalitate

Nr.LXVIII/1801/21.02.2019

R A P O R T C O M U N

**asupra Legii pentru modificarea și completarea Legii nr.161/2003
privind unele măsuri pentru asigurarea transparenței în exercitarea
demnităților publice, a funcțiilor publice și în mediul de afaceri,
prevenirea și sancționarea corupției**

reexaminare ca urmare a Deciziei Curții Constituționale nr. 456/04.07.2018

L158/2018

În temeiul art.77 din Constituția României, republicată, în conformitate cu prevederile art.70 și ale art.150 din Regulamentul Senatului, republicat, Comisia juridică, de numiri, disciplină, imunități și validări și Comisia pentru constituționalitate, prin adresa nr. **L158** din **26 noiembrie 2018**, au fost sesizate de către Biroul permanent al Senatului în vederea dezbaterii și elaborării **raportului comun**, în procedura **reexaminării**, asupra **Legii pentru modificarea și completarea Legii nr.161/2003 privind unele măsuri pentru asigurarea transparenței în exercitarea demnităților publice, a funcțiilor publice și în mediul de afaceri, prevenirea și sancționarea corupției**, ca urmare a Deciziei Curții Constituționale nr. 456/04.07.2018.

Această lege, adoptată de Parlamentul României, cu respectarea prevederilor art.75 și ale art.76 alin.(1) din Constituția României, republicată, a fost transmisă spre promulgare Președintelui României, la data de 29 mai 2018.

Legea transmisă la promulgare are ca **obiect de reglementare** modificarea și completarea Legii nr.161/2003, în sensul corelării cu dispozițiile Legii administrației publice locale nr.215/2001, în ceea ce privește conflictul de interese pentru aleșii locali, precum și extinderea sferei funcțiilor din domeniul privat pe care le pot exercita aleșii locali. Totodată, se instituie un termen de prescripție pentru faptele care determină existența conflictului de interese sau a stării de incompatibilitate.

Curtea Constituțională a fost sesizată, în data de 15 iunie 2018, de către Președintele României.

Curtea Constituțională, prin Decizia nr. 456/2018, a admis parțial obiecția de neconstituționalitate formulată asupra legii trimise la promulgare cu privire la dispozițiile articolului unic pct.2 [cu referire la art.87 alin.(3) teza a doua], pct.3 [cu referire la art.88 alin.(3)], pct.4 [cu referire la art.91 alin.(1)¹] și pct.5 [cu referire la art.116¹] și a constatat că dispozițiile articolului unic pct.2 [cu referire la art.87 alin.(3) teza a doua], pct.3 [cu referire la art.88 alin.(3)] și pct.5 [cu referire la art.116¹] din Legea pentru modificarea și completarea Legii nr.161/2003 privind unele măsuri pentru asigurarea transparenței în exercitarea demnităților publice, a funcțiilor publice și în mediul de afaceri, prevenirea și sancționarea corupției sunt neconstituționale. Curtea Constituțională a respins, ca neîntemeiată, obiecția de neconstituționalitate formulată și a constatat că dispozițiile articolului unic pct.4 [cu referire la art.91 alin.(1)¹] din legea trimisă la promulgare sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Sesizarea de neconstituționalitate a fost formulată de Președintele României, în temeiul articolului 146 litera a) din Constituția României, republicată. Senatul este prima Cameră sesizată, potrivit prevederilor art.75 din Constituția României, republicată, și ale art.92 din Regulamentul Senatului, republicat, cu modificările ulterioare.

În ceea ce privește primele două obiecții de neconstituționalitate a dispozițiilor articolului unic pct.2 [cu referire la art.87 alin.(3) teza a doua] și pct.3 [cu referire la art.88 alin.(3)], autorul sesizării indică faptul că "sintagma utilizată în cuprinsul art.87 alin.(3) și art.88 alin.(3) *în alte domenii de activitate din sectorul privat, care nu sunt în legătură directă cu atribuțiile exercitate* are o natură generică, nu este clară și previzibilă poate conduce la interpretări diferite și chiar practici diferite la nivelul administrației publice locale, fiind dificil de identificat care anume ar putea fi, în fiecare caz în parte, acele alte domenii de activitate care nu sunt în legătură directă cu atribuțiile exercitate...". Curtea a reținut că "articolul unic pct.2 (cu referire la art.87 alin.3 teza a doua) și pct.3 (cu referire la art.88 alin.3) din Legea pentru modificarea și completarea Legii nr. 161/2003 (...) nu îndeplinește condițiile de calitate a legii, prin prisma faptului că dau posibilitatea exercitării unor funcții în alte domenii de activitate din sectorul privat, care nu sunt în legătură directă cu atribuțiile existente, nu sunt în acord cu normele de tehnică legislativă..."

Cu privire la articolul unic pct.4 [cu referire la art.91 alin.(1)¹] , Curtea a constatat că " se propune completarea textului cu anumite precizări cu privire la durata stării de

incompatibilitate, în sensul că starea de incompatibilitate durează până la data încetării de drept a mandatului în care alesul local a exercitat o funcție sau o calitate incompatibilă cu aceasta sau până la data la care a încetat funcția sau calitatea care a determinat starea de incompatibilitate”, însă articolul unic pct.4 din Legea nr.161/2003 respectă cerințele art.1 alin.(5) din Constituție, în ceea ce privește calitatea legii.

Din analiza asupra pct.5, autorul sesizării invocând un paralelism legislativ, Curtea a conchis că “dispozițiile articolului unic pct.5 [cu referire la art.116¹] din Legea pentru modificarea și completarea Legii nr.161/2003 nu sunt contrare art.1 alin.(5) din Constituție, în componenta privind calitatea legii din perspectiva unui pretins paralelism legislativ.” Conform art.2500 alin.(1), din Codul Civil, dreptul material la acțiune se stinge prin prescripție, dacă nu a fost exercitată în termenul stabilit de lege... “în timp ce textul criticat se referă la faptele săvârșite de persoanele aflate în exercitarea demnităților publice sau funcțiilor publice ce determină existența conflictului de interese sau a stării de incompatibilitate ce se prescriu în termen de 3 ani de la data săvârșirii lor. Însă prescripția extinctivă este definită ca fiind acel mod de înlăturare a răspunderii civile, constând în stingerea dreptului material la acțiune neexercitat în termenul stabilit de lege. Ca atare, nu se prescriu fapta, ci dreptul material la acțiune, dacă nu a fost exercitat în termenul stabilit de lege....”.

La ședința din 18 decembrie 2018 au participat majoritatea membrilor comisiilor, cu respectarea dispozițiilor art.61 din Regulamentul Senatului în vigoare.

Față de considerentele de mai sus, membrii Comisiei juridice și cei ai Comisiei pentru constituționalitate au dezbătut legea trimisă la promulgare și Decizia Curții Constituționale, în ședința din 18 decembrie 2018, și au hotărât, cu unanimitate de voturi a celor prezenți, să pună în acord prevederile neconstituționale cu Decizia Curții și să adopte un raport comun de admitere asupra legii în forma trimisă la promulgare, cu amendamente admise, care se regăsesc în anexa parte integrantă din prezentul raport.

Comisia juridică, de disciplină și imunități și Comisia pentru constituționalitate propun plenului Senatului raportul comun de admitere a legii, cu amendamentele admise, ca urmare a Deciziei Curții Constituționale.

Prin conținutul său normativ, legea face parte din categoria legilor organice și urmează să fie supusă votului plenului Senatului, împreună cu raportul comun de

admitere, cu amendamente admise, cu respectarea prevederilor art.76 alin.(1) din Legea fundamentală.

Senatul, în aplicarea dispozițiilor art. 75 alin. (1) din Constituție și ale art. 92 alin. (7) pct. 2 din Regulamentul Senatului în vigoare, este prima Cameră sesizată.

Președinte,

Senator Robert Marius Cazanciuc

Secretar,

Senator Adrian Nicolae Diaconu

Președinte,

Senator George-Edward Dircă

Secretar,

Senator Ionuț Sibinescu

Întocmit, consilier Raluca Cremenescu

consilier Raluca Dobre

AMENDAMENTE ADMISE

La Legea pentru modificarea și completarea Legii nr.161/2003 privind unele măsuri pentru asigurarea transparenței în exercitarea demnităților publice, a funcțiilor publice și în mediul de afaceri, prevenirea și sancționarea corupției

(L158/2018)

Nr. Crt.	Textul propunerii legislative	Textele adoptate de Senat (primă Cameră)	Texte adoptate de Cam. Dep. (Cameră decizională)	Critica de neconstituționalitate ca urmare a Deciziei C.C.R. nr.456/2018	Amendamente admise cu unanimitate de comisii ca urmare a Deciziei C.C.R. nr.456/2018
1.	Titlu: LEGE pentru modificarea Legii nr.161/2003 privind unele măsuri pentru asigurarea transparenței în exercitarea demnităților publice, a funcțiilor publice și în mediul de afaceri, prevenirea și sancționarea corupției	LEGE pentru modificarea și completarea Legii nr.161/2003 privind unele măsuri pentru asigurarea transparenței în exercitarea demnităților publice, a funcțiilor publice și în mediul de afaceri, prevenirea și sancționarea corupției	Nemodificat	-	-
2.	Formulă introductivă:	Parlamentul României	Nemodificat	-	-

Nr. Crt.	Textul propunerii legislative	Textele adoptate de Senat (primă Cameră)	Texte adoptate de Cam. Dep. (Cameră decizională)	Critica de neconstituționalitate ca urmare a Deciziei C.C.R. nr.456/2018	Amendamente admise cu unanimitate de comisii ca urmare a Deciziei C.C.R. nr.456/2018
	Parlamentul României adoptă prezentul proiect de lege:	adoptă prezenta lege:			
3.	Parte introductivă: Articol unic: Legea nr.161/2003 privind unele măsuri pentru asigurarea transparenței în exercitarea demnităților publice, a funcțiilor publice și în mediul de afaceri, prevenirea și sancționarea corupției, publicată în Monitorul Oficial al României nr.279 din 21.4.2003, cu modificările și completările ulterioare, se modifică după cum urmează:	Articol unic: Legea nr.161/2003 privind unele măsuri pentru asigurarea transparenței în exercitarea demnităților publice, a funcțiilor publice și în mediul de afaceri, prevenirea și sancționarea corupției, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.279 din 21 aprilie 2003, cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:	Nemodificat	-	-
4.	1. Art 77 se modifică și	Nemodificat	Nemodificat	-	-

Nr. Crt.	Textul propunerii legislative	Textele adoptate de Senat (primă Cameră)	Texte adoptate de Cam. Dep. (Cameră decizională)	Critica de neconstituționalitate ca urmare a Deciziei C.C.R. nr.456/2018	Amendamente admise cu unanimitate de comisii ca urmare a Deciziei C.C.R. nr.456/2018
	va avea următorul cuprins: "Conflictele de interese pentru președinții și vicepreședinții consiliilor județene sau consilierii locali și județeni sunt prevăzute în art.46 din Legea administrației publice locale nr.215/2001, cu modificările și completările ulterioare."				
5.	2. Lit.g a alin. (1) al art.87 se abrogă. <i>(art.87 alin.(1): " (1) Funcția de primar și viceprimar, primar general și viceprimar al municipiului București, președinte și vicepreședinte al consiliului județean este</i>	Se elimină punctul 2 al propunerii legislative.	Nemodificat	-	-

Nr. Crt.	Textul propunerii legislative	Textele adoptate de Senat (primă Cameră)	Texte adoptate de Cam. Dep. (Cameră decizională)	Critica de neconstituționalitate ca urmare a Deciziei C.C.R. nr.456/2018	Amendamente admise cu unanimitate de comisii ca urmare a Deciziei C.C.R. nr.456/2018
	<i>incompatibilă cu exercitarea următoarelor funcții sau calități: "</i> <i>.....</i> <i>lit.g) "calitatea de comerciant persoană fizică;"</i>)				
6.	3. Alin.(3) al art.87 se modifică și se completează și va avea următorul conținut: (3) Primarii și viceprimarii, primarul general și viceprimarii municipiului București pot exercita funcții sau activități în domeniul didactic, al cercetării științifice și al creației literar artistice. Primarii	2.La punctul 3, alineatul (3) al articolului 87 se modifică și se completează, având următorul cuprins: (3) Primarii și viceprimarii, primarul general și viceprimarii municipiului București pot exercita funcții sau activități în domeniul didactic, al cercetării științifice și al creației literar artistice. Primarii	2.Alineatul (3) al articolului 87 se modifică și va avea următorul cuprins: Nemodificat	Text declarat neconstituțional: "prin normele cuprinse în articol unic pct.2...și pct.3 ...din legea criticată se poate crea o confuzie în cadrul acestei secțiuni..." "nu reiese cu claritate dacă normele nou - introduse le exclud pe cele în vigoare și nici nu se precizează care ar putea fi acele funcții și domenii de activitate din sectorul privat care ar putea fi exercitate,	Pct.2, respectiv alin.(3) al art.87, se elimină.

Nr. Crt.	Textul propunerii legislative	Textele adoptate de Senat (primă Cameră)	Texte adoptate de Cam. Dep. (Cameră decizională)	Critica de neconstituționalitate ca urmare a Deciziei C.C.R. nr.456/2018	Amendamente admise cu unanimitate de comisii ca urmare a Deciziei C.C.R. nr.456/2018
	și viceprimarii, primarul general și viceprimarii municipiului București pot exercita funcții în alte domenii de activitate din sectorul privat, care nu sunt în legătură directă sau indirectă cu atribuțiile exercitate ca primari sau viceprimari, primar general sau viceprimari ai municipiului București, potrivit legii.	și viceprimarii, primarul general și viceprimarii municipiului București pot exercita funcții în alte domenii de activitate din sectorul privat, care nu sunt în legătură directă cu atribuțiile exercitate ca primari sau viceprimari, primar general sau viceprimari ai municipiului București, potrivit legii.		fără a atrage starea de incompatibilitate." - Curtea reține că articolul unic pct.2 (cu referire la art.87 alin.3 teza a doua) și pct.3 (cu referire la art.88 alin.3) din Legea pentru modificarea și completarea Legii nr. 161/2003 (...) nu îndeplinește condițiile de calitate a legii, prin prisma faptului că dau posibilitatea exercitării unor funcții în alte domenii de activitate din sectorul privat, care nu sunt în legătură directă cu atribuțiile existente, nu sunt în acord cu normele de tehnică legislativă... dispozițiile cuprinse în articolul unic pct.2 și pct. 3 sunt contrare prevederilor art.1 alin.(5) din	Amendament adoptat de comisii cu unanimitate de

Nr. Crt.	Textul propunerii legislative	Textele adoptate de Senat (primă Cameră)	Texte adoptate de Cam. Dep. (Cameră decizională)	Critica de neconstituționalitate ca urmare a Deciziei C.C.R. nr.456/2018	Amendamente admise cu unanimitate de comisii ca urmare a Deciziei C.C.R. nr.456/2018
				Constituție, în componenta privind calitatea legii."	voturi.
7.	4.După alin.(2) al art.88 se introduce un nou alineat (3) cu următorul conținut: (3) Consilierii locali sau consilierii județeni pot exercita funcții în alte domenii de activitate din sectorul privat, care nu sunt în legătură directă sau indirectă cu atribuțiile exercitate în calitate de consilieri locali sau consilierii județeni, potrivit legii.	La punctul 4, după alin.(2) al art.88 se introduce un nou alineat (3), care va avea următorul cuprins: (3) Consilierii locali sau consilierii județeni pot exercita funcții în alte domenii de activitate din sectorul privat, care nu sunt în legătură directă cu atribuțiile exercitate în calitate de consilieri locali sau consilierii județeni, potrivit legii.	3.După alineatul (2) al articolului 88 se introduce un nou alineat, alin.(3), cu următorul cuprins: Nemodificat	Text declarat neconstituțional: -"prin normele cuprinse în articol unic pct.2...și pct.3...din legea criticată se poate crea o confuzie în cadrul acestei secțiuni..." -"nu reiese cu claritate dacă normele nou -introduse le exclud pe cele în vigoare și nici nu se precizează care ar putea fi acele funcții și domenii de activitate din sectorul privat care ar putea fi exercitate, fără a atrage starea de incompatibilitate." - Curtea reține că articolul unic pct.2 (cu referire la art.87 alin.3 teza a doua) și pct.3 (cu referire 3 (cu referire la	Pct.3, respectiv alin.(2) al art.88, se elimină.

Nr. Crt.	Textul propunerii legislative	Textele adoptate de Senat (primă Cameră)	Texte adoptate de Cam. Dep. (Cameră decizională)	Critica de neconstituționalitate ca urmare a Deciziei C.C.R. nr.456/2018	Amendamente admise cu unanimitate de comisii ca urmare a Deciziei C.C.R. nr.456/2018
				art.88 alin.3) din Legea pentru modificarea și completarea Legii nr. 161/2003 (...) nu îndeplinește condițiile de calitate a legii, prin prisma faptului că dau posibilitatea exercitării unor funcții în alte domenii de activitate din sectorul privat, care nu sunt în legătură directă cu atribuțiile existente, nu sunt în acord cu normele de tehnică legislativă... dispozițiile cuprinse în articolul unic pct.2 și pct. 3 sunt contrare prevederilor art.1 alin.(5) din Constituție, în componenta privind calitatea legii."	Amendament adoptat de comisii cu unanimitate de voturi.
8.	5. Art. 91 se completează prin	4. La articolul 91, după alineatul (1) se introduce	4.După alineatul (1) al articolului 91 se	-	Nemodificat

Nr. Crt.	Textul propunerii legislative	Textele adoptate de Senat (primă Cameră)	Texte adoptate de Cam. Dep. (Cameră decizională)	Critica de neconstituționalitate ca urmare a Deciziei C.C.R. nr.456/2018	Amendamente admise cu unanimitate de comisii ca urmare a Deciziei C.C.R. nr.456/2018
	introducerea unui nou alineat, alin.(1) ¹ care va avea următorul cuprins: „(1) ¹ Starea de incompatibilitate durează până la data încetării de drept a mandatului în care alesul local a exercitat o funcție sau o calitate incompatibilă cu aceasta sau până la data la care a încetat funcția sau calitatea care a determinat starea de incompatibilitate.”	un nou alineat, alin.(1 1), cu următorul cuprins: Nemodificat	introduce un nou alineat, alin.(1) ¹ , cu următorul cuprins: Nemodificat	Text declarat constituțional în raport cu criticile formulate: -”Curtea observă că se aduc completări la art.91. -Curtea nu poate reține faptul că norma cuprinsă în articolul unic pct.4 din legea criticată este <i>lipsită de logică normativă</i>durata stării de incompatibilitate nu era legiferată în concret. -Articolul unic pct.4 din Legea 161/2003 reflectă exigențele art. 1 alin.(5) din Constituție, în componenta cu privire la calitatea legii.”	
9.			5.După articolul 116 se introduce un nou	Text declarat neconstituțional:	

Nr. Crt.	Textul propunerii legislative	Textele adoptate de Senat (primă Cameră)	Texte adoptate de Cam. Dep. (Cameră decizională)	Critica de neconstituționalitate ca urmare a Deciziei C.C.R. nr.456/2018	Amendamente admise cu unanimitate de comisii ca urmare a Deciziei C.C.R. nr.456/2018
	6. După art. 116 se introduce un nou articol 116 ¹ care va avea următorul conținut: Faptele săvârșite de persoanele aflate în exercitarea demnităților publice sau funcțiilor publice ce determină existența conflictului de interese sau a stării de incompatibilitate se prescriu în termen de 3 ani de la data săvârșirii lor."	5.După articolul 116 se introduce un nou articol, art.116 ¹ , cu următorul cuprins: Nemodificat	articol, art.116 ¹ , cu următorul cuprins: „Art.116 ¹ .-Faptele săvârșite de persoanele aflate în exercitarea demnităților publice sau funcțiilor publice ce determină existența conflictului de interese sau a stării de incompatibilitate se prescriu în termen de 3 ani de la data săvârșirii lor, în conformitate cu art.2517 din Legea nr.287/2009 privind Codul civil, republicată, cu modificările ulterioare. "	Curtea observă că acestea (textul criticat de la pct. 5) nu reprezintă paralelisme legislative.. ..Modificările operate prin prevederile criticate sunt în acord cu criteriile privind calitatea legii privite prin prisma normelor de tehnică legislativă... Curtea reține că dispozițiile articolului unic pct. 5 (cu referire la art.116 ¹) din Legea pentru modificarea și completarea Legii nr. 161/2003 nu sunt contrare art. 1 alin.(5) din Constituție, în componenta privind calitatea legii din perspectiva unui pretins paralelism legislativ. Curtea observă că textul criticat, astfel cum este formulat, nu respectă	Art.116 ¹ se modifică și va avea următorul cuprins: Art.116¹.- Dreptul material la acțiune privind sancționarea faptelor săvârșite de persoanele aflate în exercitarea demnităților publice sau funcțiilor publice ce determină existența conflictului de interese sau a stării de incompatibilitate se prescrie conform art.2517 din Legea nr.287/2009 privind Codul civil, republicată, cu modificările ulterioare.

Nr. Crt.	Textul propunerii legislative	Textele adoptate de Senat (primă Cameră)	Texte adoptate de Cam. Dep. (Cameră decizională)	Critica de neconstituționalitate ca urmare a Deciziei C.C.R. nr.456/2018	Amendamente admise cu unanimitate de comisii ca urmare a Deciziei C.C.R. nr.456/2018
				cerințele limbajului juridic consacrat. Ca atare, nu se prescrie fapta, ci dreptul material la acțiune, dacă nu a fost exercitat în termenul stabilit de lege, iar, corelativ, se înlătură și răspunderea juridică...ca efect al prescripției dreptului material la acțiune, respectiv dacă Agenția Națională de Integritate nu a îndeplinit niciun act de întrerupere a prescripției potrivit legii, răspunderea juridică nemaiputând fi angajată în condițiile depășirii termenului general de prescripție... Curtea constată că pct.5 nu respectă normele de tehnică legislativă cu privire la conținutul și limbajul	

Nr. Crt.	Textul propunerii legislative	Textele adoptate de Senat (primă Cameră)	Texte adoptate de Cam. Dep. (Cameră decizională)	Critica de neconstituționalitate ca urmare a Deciziei C.C.R. nr.456/2018	Amendamente admise cu unanimitate de comisii ca urmare a Deciziei C.C.R. nr.456/2018
				juridic al actului normativ.. Curtea constată că textul criticat este deficitar din punctul de vedere al tehnicii legislative, ceea ce conduce la încălcarea prevederilor art.1 alin.(5) din Constituție, în componenta privind calitatea legii."	Amendament adoptat de comisii cu unanimitate de voturi.